

Κρατικές ενισχύσεις: η Επιτροπή απλουστεύει τους κανόνες για τις ενισχύσεις που συνδυάζονται με στήριξη της ΕΕ και θεσπίζει νέες δυνατότητες για την εφαρμογή μέτρων ενισχύσεων που στηρίζουν τη διττή μετάβαση και την ανάκαμψη από την πανδημία του κορονοϊού

Βρυξέλλες, 23 Ιουλίου 2021

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε σήμερα την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ), η οποία θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ορισμένα μέτρα ενίσχυσης χωρίς εκ των προτέρων έλεγχο από την Επιτροπή. Οι αναθεωρημένοι κανόνες αφορούν: i) ενισχύσεις που χορηγούνται από τις εθνικές αρχές για έργα που χρηματοδοτούνται μέσω ορισμένων ενωσιακών προγραμμάτων υπό κεντρική διαχείριση τα οποία περιλαμβάνονται στο νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο· και ii) ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, ενώ παράλληλα είναι συναφή με την ανάκαμψη από τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορονοϊού.

Η απαλλαγή των εν λόγω ενισχύσεων από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης αποτελεί σημαντική απλούστευση, η οποία διευκολύνει την ταχεία εφαρμογή των εν λόγω μέτρων από τα κράτη μέλη, στις περιπτώσεις που πληρούνται οι προϋποθέσεις για τον περιορισμό της στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά.

Η εκτελεστική αντιπρόεδρος, κ. Μαργκρέιτε **Βέστεϊγιερ**, αρμόδια για την πολιτική ανταγωνισμού, δήλωσε: «Σήμερα η Επιτροπή εξορθολογίζει τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις που εφαρμόζονται στην εθνική χρηματοδότηση που χορηγείται στο πλαίσιο ορισμένων προγραμμάτων της ΕΕ. Με τον εξορθολογισμό αυτό θα βελτιωθεί περαιτέρω η αλληλεπίδραση μεταξύ των κανόνων χρηματοδότησης της ΕΕ και των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Παρέχουμε επίσης περισσότερες δυνατότητες στα κράτη μέλη να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις με σκοπό τη στήριξη της διττής μετάβασης προς μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία χωρίς να απαιτείται η διαδικασία προηγούμενης κοινοποίησης και χωρίς, επίσης, να προκαλούνται αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά. Με τους νέους κανόνες τα κράτη μέλη θα μπορούν επίσης να χορηγούν γρήγορα τη χρηματοδότηση που είναι τόσο απαραίτητη για τη στήριξη της βιώσιμης και ανθεκτικής ανάκαμψης από τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορονοϊού.»

Με στόχο τη βελτίωση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των κανόνων χρηματοδότησης της ΕΕ και των κανόνων της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, η Επιτροπή εξορθολογίζει τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζονται στην εθνική χρηματοδότηση έργων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων, τα οποία υπάγονται σε ορισμένα προγράμματα της ΕΕ που εγκρίθηκαν πρόσφατα. Με τις σημερινές τροποποιήσεις του ΓΚΑΚ, οι κανόνες χρηματοδότησης της ΕΕ και οι κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων οι οποίοι διέπουν αυτά τα είδη χρηματοδότησης ευθυγραμμίζονται ώστε να αποφευχθούν περιττές περιπλοκές και, παράλληλα, να διατηρηθεί ο ανταγωνισμός στην ενιαία αγορά της ΕΕ.

Τα σχετικά εθνικά κονδύλια είναι εκείνα που αφορούν:

1. Χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες που στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU·
2. Έργα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας (RD & I) που έχουν λάβει «σφραγίδα αριστείας» στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη», καθώς και συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης ή ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη»·
3. Σχέδια ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (ΕΕΣ), γνωστά και ως Interreg.

Με τη σημερινή τροποποίηση του ΓΚΑΚ, τα μέτρα αυτά μπορούν πλέον να εφαρμόζονται άμεσα από τα κράτη μέλη χωρίς να χρειάζεται να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή, η οποία πρέπει απλώς να ενημερώνεται εκ των υστέρων. Η απαλλαγή των ενισχύσεων στους τομείς αυτούς από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης καθίσταται δυνατή χάρη στις διασφαλίσεις που είναι ενσωματωμένες στα προγράμματα της ΕΕ υπό κεντρική διαχείριση της Επιτροπής. Ειδικότερα, η στήριξη που χορηγείται στο

πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων: i) αποσκοπεί στην επίτευξη στόχου κοινού συμφέροντος· ii) θεραπεύει μια ανεπάρκεια της αγοράς ή εξυπηρετεί στόχους κοινωνικοοικονομικής συνοχής· και iii) περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο ποσό.

Επιπλέον, με την τροποποίηση του ΓΚΑΚ, η Επιτροπή δημιουργεί ακόμη περισσότερες δυνατότητες ώστε να μπορούν τα κράτη μέλη να παρέχουν τις ενισχύσεις που απαιτούνται για τη διττή μετάβαση κατά τρόπο που θα τους επιτρέψει, επίσης, να στηρίζουν άμεσα τις εταιρείες που χρειάζονται χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορονοϊού.

Οι σχετικές ενισχύσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη αυτών των στόχων και εξαιρούνται πλέον από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης στην Επιτροπή θα συμβάλουν και στη συνέχιση της προετοιμασίας για την περίοδο μετά την κρίση. Οι νέες κατηγορίες ενισχύσεων που θα απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης εμπίπτουν σε τομείς πολιτικής οι οποίοι αποτελούν κορυφαίες προτεραιότητες για τη διττή μετάβαση. Με την ενίσχυση που παρέχεται σε αυτούς τους τομείς θα υποστηριχθεί επίσης η ανάκαμψη από τις οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης του κορονοϊού και θα διασφαλιστεί ότι η ανάκαμψη αυτή θα συμβάλει στη μετάβαση σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Οι σχετικές κατηγορίες ενισχύσεων είναι:

1. Ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια·
2. Ενισχύσεις για υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού οδικών οχημάτων χαμηλών εκπομπών·
3. Ενισχύσεις για σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα, δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 4G και 5G, ορισμένα διευρωπαϊκά έργα υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας και κάποια κουπόνια.

Ιστορικό

Το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να κοινοποιούν κάθε κρατική ενίσχυση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να την εφαρμόζουν μόνο μετά την έγκριση της Επιτροπής. Ο εξουσιοδοτικός [κανονισμός](#) της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις επιτρέπει στην Επιτροπή να δηλώνει ορισμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων συμβατές με την ενιαία αγορά και μη υποκείμενες στην υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στη Συνθήκη.

Ο ΓΚΑΚ ορίζει συγκεκριμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων ως συμβατές με τη Συνθήκη, εφόσον πληρούν σαφείς προϋποθέσεις, και απαλλάσσει τις κατηγορίες αυτές από την υποχρέωση εκ των προτέρων κοινοποίησης και έγκρισης από την Επιτροπή. Τούτο επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν άμεσα τέτοια μέτρα, με πλήρη ασφάλεια δικαίου. Ο [«γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία»](#) του 2014 έδωσε επίσης τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να θέτουν σε εφαρμογή ένα ευρύ φάσμα μέτρων κρατικών ενισχύσεων χωρίς προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής, διότι δεν θεωρείται πιθανό να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, από το 2015 μέχρι σήμερα, άνω του 96 % των νέων μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τα οποία δηλώθηκαν δαπάνες για πρώτη φορά δεν χρειάστηκε να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Αυτό συνάδει με την προσέγγιση της Επιτροπής να επικεντρώνεται στην επίτευξη καλύτερων και ταχύτερων αποτελεσμάτων, εστιάζοντας λιγότερο σε τομείς όπου η προστιθέμενη αξία θεωρείται πιο περιορισμένη.

Μετά τη σχετική [πρόταση που της Επιτροπής που εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2018](#), προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) και να βελτιωθεί η αλληλεπίδραση μεταξύ των κανόνων χρηματοδότησης της ΕΕ και των κανόνων της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων, το Συμβούλιο της ΕΕ ενέκρινε τον [Νοέμβριο του 2018](#) τροποποίηση του εξουσιοδοτικού κανονισμού της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις (κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου). Βάσει του αναθεωρημένου εξουσιοδοτικού κανονισμού, η Επιτροπή δικαιούται να πραγματοποιεί στοχοθετημένες τροποποιήσεις του ΓΚΑΚ.

Τα σχέδια του αναθεωρημένου κειμένου του ΓΚΑΚ αποτέλεσαν αντικείμενο δύο [δημόσιων διαβουλεύσεων](#), καθώς και τριών συνεδριάσεων συμβουλευτικών επιτροπών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Με τη διαδικασία αυτή δόθηκαν επαρκείς ευκαιρίες στα κράτη μέλη και στα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους για το σχέδιο πρότασης της Επιτροπής. Η Επιτροπή αξιολόγησε προσεκτικά όλες τις παρατηρήσεις και προσάρμοσε την πρόταση εφόσον το έκρινε σκόπιμο.

Εκτός από την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ΓΚΑΚ που εγκρίθηκε σήμερα, η Επιτροπή έχει ήδη δρομολογήσει [νέα αναθεώρηση του ΓΚΑΚ](#) με στόχο τον περαιτέρω εξορθολογισμό των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις υπό το πρίσμα των προτεραιοτήτων της Επιτροπής σε σχέση με τη διττή μετάβαση. Σε εύθετο χρόνο θα ζητηθεί η γνώμη των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με το σχέδιο κειμένου της εν λόγω νέας τροποποίησης.

Για περισσότερες πληροφορίες

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)